

miracle prop de la ciutat de Wy-zogrod.

També, com a Argentona, en aquest miracle hi és present l'aigua.

Encara que aquest detall resulti novel·lat, així va començar la devoció pel sant fundador de l'orde dominicà de Sant Domingo de Guzmán. El 4 d'agost (festa ara traslladada al dia 8 segons el nou santoral) molts peregrins de tot Polònia arribaven a Gdansk per celebrar la festa del seu sant patró. Durant tota la jornada els que hi acudien rebien indulgències i se'ls perdonaven els pecats. El papa Honori III, el 1220 els havia concedit una butlla per atorgar aquestes indulgències.

Les celebracions començaren a tenir tal afluència de gent, que després de llargues caminades, la gentada necessitava poder menjar

i també abastir-se d'altres estris. Mogut per aquest motiu fra Jacint va demanar novament al papa, ara Alexandre IV, que els concedís una butlla per poder establir un mercat a Gdansk, privilegi que els va ser atorgat l'any 1260.

La fira se celebra cada any a principis d'agost en ocasió del dia de Sant Domingo de Guzmán. Gràcies a les manifestacions culturals, activitats recreatives, musicals i esportives organitzades durant les tres setmanes que dura la Fira, la vida de Gdansk es converteix en una gran festa, en la qual cada dia hi participen més de cent mil habitants de la ciutat i visitants, duplicant-se la afluència els caps de setmana. El programa de la Fira inclou més de 30 esdeveniments, entre ells, la Festa del Pa, el Festival de Carillons o el festival de l'Àmbar.

Avui dia, més de 1.000 comerciants, artesans i artistes, hi participen oferint els seus productes als més de 7 milions de visitants. Hi ha tota mena de paradetes, totes semblants, en què s'ofereix des de menjar i beguda a productes tèxtils i de fusta provinents de totes les regions del país i tampoc hi falten la terrissa i la ceràmica, especialitat en la qual hi ha molt bons artesans.

El dia de la inauguració, els organitzadors de la fira reben de mans de l'alcalde la Clau de la Ciutat, com a símbol de la importància que té la fira per al poble i l'últim dia la hi tornen.

Actualment, és una de les fires populars més comercials d'Europa. L'organització de la Fira de Sant Domingo ja no depèn de la companyia dels dominics sinó d'una societat que organitza altres fires.

COL·LABORACIÓ

Nadales inexplicables

RAFEL BIGORRA I RIUS

Crida l'atenció que llegint el recull de Nadales que trobà l'admirat Joan Amades, en bastants d'aquestes hi ha una tornada de la qual no sabem el significat. Així, per exemple, en la titulada "Josep i Maria" hi diu: "La gara gara gara". En la de "Natzaret i les muntanyes" la tornada fa: "Tralara, larala / Tralara, lara". Molta més complexitat significativa tenen les de:

"Els ocells amb alegria", amb la de "Tiririri-rinc / Catacrinc trine tric"

"Baixant els pastorets" amb la de

"Lairom-lom, fa-len, diridirida / Diridi, diridon, diridela, liaison"

"Porquet patrici" amb la de "Cotxet cotxet cotxus cotxus cotxus"

"Ha nascut un infantó" amb la de "Lirom-lom falirileta / Lirom fa lirom / Lom fa lirom va"

"El petit vailet" amb la de "Xarrimplim, xirrimplim, xerrimplin xerrimplia

Xerrimplim xerrimpli, xerrimpli Xerrimplim que Joseph i Maria Tenen un petit minyó"

"Sant Josep era fuster" amb la de "Turumtaina, tuturuma /

Turumtaina, tuturumaina"

D'aquestes tornades que recollí Joan Amades quina etimologia se'n pot establir? Tenint en compte que per al nostre país hi han passat: romans, cartaginesos, àrabs i que els bascs també hi deixaren petja totes les hipòtesis són possibles. Tinguem present que la cristianització del país encara l'any 1.000 s'estava efectuant. Potser les esmentades tornades eren jaculatories paganes?

Resumint, les frases que hem considerat tenen quasi els mateixos arguments que les figures de la illa de Pasqua (els moais) que no sabem qui les va fer i què representen.